

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2018-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25 C 318/2009 z 3. decembra 2014, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 204/2015 z 24. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 174/2017 z 12. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 C 318/2009 z 3. decembra 2014, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 204/2015 z 24. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 174/2017 z 12. decembra 2017 (spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 C 318/2009 z 3. decembra 2014 návrh sťažovateľa zamietol. Proti označenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 204/2015 z 24. mája 2017 tak, že potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 174/2017 z 12. decembra 2017.

3. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutými rozhodnutiami a v odôvodnení sťažnosti bližšie uvádza:

«Predmetom konania pred ústavným súdom je namietané porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že rozhodoval nezákonný sudca. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (III. ÚS 24/05) zdôvodnil, že čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje predovšetkým prístup k súdu a rovnaké právne postavenie účastníkov v konaní pred ním; len v rakom prípade sa vytvárajú podmienky na ochranu základných práv a slobôd v konaní pred súdom. Súd musí mať ústavou výslovne určenú kvalitu, najmä musí byť nezávislý a nestranný, tiež musí byť zriadený zákonom a mať plnú jurisdikciu rozhodovať vo veciach.

... Aj nestrannosť sudcu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa definuje ako absencia predsudku alebo zaujatosti a posudzuje sa na základe dvoch prístupov, ktoré skúmajú... subjektívnu a objektívnu nestrannosť. V danom prípade však chýba predpoklad o objektívnej nestrannosti, nakoľko samotný Krajský súd Bratislava je žalovaným v tomto konaní a predmetom konania je vydanie veci zo žltého kovu, čo má nepochybne aj

majetkový efekt. Najmä pri takom závažnom rozhodnutí, ako je objektívna stránka sudcovskej nezávislosti, musí súd vychádzať zo všetkých dostupných spisov a tieto náležite vyhodnotiť. Sťažovateľ má za to, že takýmto spôsobom nepostupoval Najvyšší súd slovenskej republiky, ale ani Krajský súd Bratislava.

K porušeniu práva na spravodlivý proces spočíva aj v tom, že jednak účastníkovi konania - žalobcovi napriek jeho písomnej žiadosti neumožnili účasť na pojednávaniach, hoci výslovne žiadal o prítomnosť na pojednávaniach a súčasne porušením práva na spravodlivý proces bolo aj nevyhovenie žalobcovi vykonať dôkaz a to fyzickou obhliadkou vecí uložených v depozite... Vzhľadom na nevykonanie tohto dôkazu nielenže súd nevykonal navrhnutý dôkaz, ale najmä bolo porušené právo na rovnosť „zbrani“, nakoľko žalovaný disponoval s uvedenými predmetmi zo žltého kovu a samotnému žalobcovi sa znemožnilo preukázanie svojich tvrdení o vlastníckom práve...

Konajúce súdy neakceptovali tvrdenia sťažovateľa o nadobudnutí týchto šperkov ich kúpou, pritom sa nepreukázalo, že by pochádzali z trestnej činnosti a teda ... ich zhabanie ani prepadnutie neprichádza do úvahy... Súdy nevykonali všetky dostupné dôkazy potrebné pre riadne poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre spravodlivé rozhodnutie, nakoľko keby súd vykonal všetky nami navrhované dôkazy a tieto správne a logicky vyhodnotil jednotlivo ako aj v ich súhrne podľa pravidiel pre hodnotenie dôkazov a súčasne by umožnil žalobcovi zúčastniť sa pojednávanií, dospel by k tomu, že šperky sú vo vlastníctve žalobcu.

... V predmetnej veci došlo k nepreskúmateľnému a neodôvodnenému rozhodnutiu, z ktorého nie je zrejmé, ktoré argumenty najvyšší súd, odvolací súd ako aj súd prvej inštancie považoval za dostatočné na vydanie rozhodnutia a v podstate len odvolací, ako aj najvyšší súd nekriticky prevzali odôvodnenie súdu prvej inštancie.»

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho v záhlaví rozhodnutia označených práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 325,42 €.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, s blanketným návrhom nedoručil aj kópie napadnutých právoplatných rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv; ich predloženie je pritom povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného ustanovenia § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd

nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2018